

Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca

M492 - ESAME DI STATO DI LICEO CLASSICO

CORSO DI ORDINAMENTO

Versione dal GRECO

Non il caso ma la finalità regna nelle opere della natura

Δεῖ μὴ δυσχεραίνειν παιδικῶς τὴν περὶ τῶν ἀτιμοτέρων ζῷων ἐπίσκεψιν· ἐν πᾶσι γὰρ τοῖς φυσικοῖς ἔνεστί τι θαυμαστόν· καὶ καθάπερ Ἡράκλειτος λέγεται πρὸς τοὺς ξένους εἰπεῖν τοὺς βουλομένους ἐντυχεῖν αὐτῷ, οἷς ἐπειδὴ προσιόντες εἶδον αὐτὸν θερόμενον πρὸς τῷ ἵπνῳ ἔστησαν (ἐκέλευε γὰρ αὐτὸὺς εἰσιέναι θαρροῦντας· εἶναι γὰρ καὶ ἐνταῦθα θεούς), οὗτοι καὶ πρὸς τὴν ζήτησιν περὶ ἑκάστου τῶν ζῷων προσιέναι δεῖ μὴ δυσωπούμενον, ως ἐν ἄπασιν ὅντος τινὸς φυσικοῦ καὶ καλοῦ. Τὸ γὰρ μὴ τυχόντως ἀλλ’ ἔνεκά τινος ἐν τοῖς τῆς φύσεως ἔργοις ἔστι καὶ μάλιστα· οὐδὲ δὲ ἔνεκα συνέστηκεν ἦ γέγονε τέλους, τὴν τοῦ καλοῦ χώραν εἰληφεν. Εἰ δέ τις τὴν περὶ τῶν ἀλλων ζῷων θεωρίαν ἀτιμον εἶναι νενόμικε, τὸν αὐτὸν τρόπον οἴεσθαι χρὴ καὶ περὶ αὐτοῦ· οὐκ ἔστι γὰρ ἄνευ πολλῆς δυσχερείας ἴδεῖν ἐξ ὧν συνέστηκε τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, οἷον αἷμα, σάρκες, ὀστᾶ, φλέβες καὶ τὰ τοιαῦτα μόρια. Ὅμοιώς τε δεῖ νομίζειν τὸν περὶ οὐτινοσοῦν τῶν μορίων ἦ τῶν σκευῶν διαλεγόμενον μὴ περὶ τῆς ὕλης ποιεῖσθαι τὴν μνήμην, μηδὲ ταύτης χάριν, ἀλλὰ τῆς ὕλης μορφῆς, οἷον καὶ περὶ οἰκίας, ἀλλὰ μὴ πλίνθων καὶ πηλοῦ καὶ ξύλων· καὶ τὸν περὶ φύσεως περὶ τῆς συνθέσεως καὶ τῆς ὕλης οὐσίας, ἀλλὰ μὴ περὶ τούτων ἢ μὴ συμβαίνει χωριζόμενά ποτε τῆς οὐσίας αὐτῶν.

Aristotele